

Sôn am ein

Codau Ymarfer Proffesiynol

wedi'u diweddarau

Gofal Cymdeithasol **Cymru**
Social Care **Wales**

Beth ydych chi'n ei feddwl?

Ymgynghoriad ar gyfer pobl ifanc

Helo

Dylai pawb gael bywyd iach a hapus yn llawn cyfleoedd. Weithiau, mae pobl angen ychydig o help a chefnogaeth gyda hyn.

Mae gweithwyr gofal cymdeithasol yn gwneud gwahaniaeth mawr ac yn gwneud llawer o bethau gwahanol. Maen nhw'n helpu pobl o bob oed i gadw'n iach ac yn eu cefnogi i fyw bywyd mor foddhaus â phosibl.

Gwylwch y clip hwn am ofal cymdeithasol:
[youtube.com/watch?v=7DvLrs8dJsY&t=1s](https://www.youtube.com/watch?v=7DvLrs8dJsY&t=1s)

Ni yw Gofal Cymdeithasol Cymru Rydyn ni am wneud gwahaniaeth cadarnhaol i ofal a chymorth yng Nghymru.

Rydyn ni am sicrhau bod gweithwyr gofal cymdeithasol yn rhoi'r cymorth gorau posibl i bobl, pan fyddan nhw ei angen.

Felly, rydyn ni'n diweddarau ein Cod Ymarfer Proffesiynol ar gyfer Gweithwyr Gofal Cymdeithasol. Bydd y cod hwn yn ei gwneud yn glir beth mae'n rhaid i weithwyr gofal cymdeithasol ei wneud. Bydd hefyd yn helpu pawb i wybod beth y gallant ei ddisgwyl gan y gweithwyr gofal cymdeithasol sy'n eu cefnogi. Mae hefyd yn sicrhau bod pawb yn cael eu trin â pharch, ac nad ydynt yn cael eu trin yn wahanol oherwydd pwy ydyn nhw neu eu cefndir.

i Codau Ymarfer Proffesiynol — rhestr o safonau neu nodau mae'n rhaid i bawb sy'n gweithio ym maes gofal cymdeithasol wybod amdanynt a'u dilyn.

Rydyn ni hefyd yn diweddarau ein Cod Ymarfer Proffesiynol ar gyfer Cyflogwyr Gofal Cymdeithasol.

Mae'r Cod hwn i sicrhau bod pob gweithiwr gofal cymdeithasol:

- yn ddiogel i weithio a gofalu am bobl
- yn meddu ar y wybodaeth a'r sgiliau cywir
- yn cael y gefnogaeth gywir gan eu cyflogwyr.

Rydyn ni eisiau
gwybod beth rydych
chi'n feddwl!

Pam mae hyn yn bwysig

Mae llawer o lefydd sy'n cyflogi gweithwyr gofal cymdeithasol — awdurdodau lleol, y GIG, cwmnïau preifat, sefydliadau ac elusennau. Dyma rai enghreifftiau o weithwyr gofal cymdeithasol a'r hyn maen nhw'n ei wneud.

Mae mwy na **60,000** o weithwyr gofal cymdeithasol cofrestredig yng Nghymru. Rydyn ni am sicrhau eu bod nhw i gyd yn rhoi'r gofal gorau posibl i bobl.

Helo Jon ydw i, rwy'n gweithio mewn cartref gofal i bobl ifanc. Rwy'n sicrhau bod ganddyn nhw bopeth maen nhw ei angen. Rydw i bob amser yma i siarad â nhw pan fyddan nhw fy angen.

Gweithiwr gofal preswyl

Helo Sophia ydw i, rwy'n ymweld â phobl ag anabledd yn eu cartref. Rwy'n eu helpu gyda phethau ymarferol fel gwisgo, siopa a glanhau fel y gallant fyw'n annibynnol ac aros yn eu cartrefi eu hunain cyhyd ag y bo modd.

Gweithiwr gofal cartref

Helo Yesin ydw i, rwy'n sicrhau bod plant sydd mewn perygl o niwed yn ddiogel ac yn derbyn gofal yn y ffyrdd cywir.

Gweithiwr Cymdeithasol

Helo Caron ydw i, rwy'n gweithio fel rhan o dîm o weithwyr proffesiynol sy'n darparu gofal a chymorth i bobl hŷn sy'n byw mewn cartref gofal.

Gweithiwr cartref gofal i oedolion

Helo Mark ydw i, rwy'n rheoli cartref gofal i blant. Rwy'n gyfrifol am sicrhau bod y plant yn ddiogel ac yn ffynnu. Rwyf hefyd yn sicrhau bod staff wedi'u hyfforddi'n dda ac yn rhoi'r cymorth cywir.

Rheolwr gofal cymdeithasol

Y Cod Ymarfer Proffesiynol ar gyfer Cyflogwyr Gofal Cymdeithasol

1: Ynglŷn â rolau a chyfrifoldebau

Mae'n rhaid i gyflogwyr gofal cymdeithasol allu dweud...

Rydyn ni'n sicrhau bod pobl sydd eisiau gweithio ym maes gofal cymdeithasol yn addas ac yn deall eu swydd a'u cyfrifoldebau.

Mae'n rhaid i ni wneud y canlynol:

Gwirio i sicrhau bod gan bobl y gwerthoedd, y wybodaeth, y sgiliau a'r cymwysterau cywir i weithio ym maes gofal cymdeithasol.

Gwneud yr holl wiriadau cywir cyn i ni gyflogi rhywun, gan gynnwys cyfeiriadau o swyddi yn y gorffennol, cofnodion troseddol, ac y gallant weithio'n gyfreithiol yng Nghymru.

Rhoi gwybodaeth glir i weithwyr am rôl a chyfrifoldebau'r swydd.

Cael a gwirio geirdaon i sicrhau bod pobl yn iawn ar gyfer y swydd.

Rhoi gwybodaeth glir i weithwyr am unrhyw gyfreithiau, polisïau a gweithdrefnau mae'n rhaid iddynt eu dilyn.

Sicrhau bod oriau, tâl, gwyliau, gweithleoedd a thâl salwch gweithwyr yn deg ac yn dilyn y gyfraith.

Sicrhau bod gweithwyr yn gwybod pwy yw eu rheolwr a sut y gallant gael cymorth.

Cwestiynau

Ydy Safon 1 yn glir ac yn hawdd ei ddeall?

Ydy   Nac ydy

A oes unrhyw beth ar goll neu'n ddiangen?

2: Ynglŷn â systemau ac arferion da

Mae'n rhaid i gyflogwyr gofal cymdeithasol allu dweud...

Mae gennym ni'r holl systemau ar waith i helpu gweithwyr i ddilyn y Cod Ymarfer Proffesiynol ar gyfer Gweithwyr Gofal Cymdeithasol.

Mae'n rhaid i ni wneud y canlynol:

Gwneud yn siŵr bod rheolwyr yn cefnogi gweithwyr fel y gallant roi'r gofal gorau i bobl a gwella.

Sicrhau bod pob gweithiwr yn gwybod sut i ddilyn y Cod Ymarfer Proffesiynol ar gyfer Gweithwyr Gofal Cymdeithasol.

Cefnogi gweithwyr fel eu bod yn teimlo'n ddiogel i fod yn agored ac yn onest pan fydd pethau'n mynd o chwith, a dysgu o gamgymeriadau.

Meddu ar systemau i weithredu'n gyflym os yw rhywun mewn perygl o niwed, esgeulustod neu gamdriniaeth.

Cefnogi gweithwyr proffesiynol eraill rydyn ni'n eu cyflogi (fel nyrsys neu therapyddion) i ddilyn yr holl godau ac adrodd am unrhyw rai sydd ddim.

Sicrhau bod ffyrdd i weithwyr godi materion ac ymateb i bryderon.

Sicrhau bod gweithwyr yn cadw gwybodaeth pobl yn breifat ac yn ddiogel.

Gwrando ac ymateb i adborth pobl fel y gallwn ni wella ein gwasanaeth.

Cwestiynau

Ydy Safon 2 yn glir ac yn hawdd ei ddeall?

Ydy   Nac ydy

A oes unrhyw beth ar goll neu'n ddiangen?

3: Ynglŷn â dysgu a gwella

Mae'n rhaid i gyflogwyr gofal cymdeithasol allu dweud...

Rydyn ni'n rhoi llawer o gyfleoedd a chefnogaeth i weithwyr gofal cymdeithasol ddysgu a datblygu eu gwybodaeth a'u sgiliau.

Mae'n rhaid i ni wneud y canlynol:

Cefnogi gweithwyr i ddilyn y rheolau ar gyfer cofrestru proffesiynol, gan gynnwys hyfforddiant a dysgu.

Sicrhau bod pob gweithiwr yn cael hyfforddiant pan fyddant yn dechrau yn y swydd, a chyfleoedd i ddatblygu eu gwybodaeth a'u sgiliau.

Sicrhau bod gweithwyr yn cael cyfleoedd dysgu yn y gweithle, gan gynnwys asesiadau ac ymarfer.

Helpu gweithwyr nad ydynt yn gallu gwneud eu gwaith yn y ffordd iawn oherwydd nad ydynt yn teimlo'n barod ac angen mwy o gefnogaeth a sgiliau.

Gwneud gwiriadau rheolaidd ar safon y gweithwyr gofal yn ei roi a'u helpu i wella.

Cwestiynau

Ydy Safon 3 yn glir ac yn hawdd ei ddeall?

Ydy   Nac ydy

A oes unrhyw beth ar goll neu'n ddiangen?

4: Cadw pobl yn ddiogel

Mae'n rhaid i gyflogwyr gofal cymdeithasol allu dweud...

Rydyn ni'n amddiffyn pobl rhag sefyllfaoedd anniogel ac yn gweithredu pan fydd pethau'n anniogel.

Mae'n rhaid i ni wneud y canlynol:

Meddu ar bolisiau a gweithdrefnau sy'n hyrwyddo iechyd a lles pobl.

Ei gwneud yn glir nad yw bwlio ac aflonyddu yn dderbyniol a gweithredu pan fydd yn digwydd.

Cwestiynau

Ydy Safon 4 yn glir ac yn hawdd ei ddeall?

Ydy   Nac ydy

A oes unrhyw beth ar goll neu'n ddiangen?

Hyrwyddo a diogelu cydraddoldeb, amrywiaeth a chynhwysiant gweithwyr a'r bobl maen nhw'n eu cefnogi.

- i** **Cydraddoldeb** — trin pawb yn deg.
- Amrywiaeth** — parchu pawb a gwerthfawrogi ein gwahaniaethau.
- Cynhwysiant** — gwneud yn siŵr bod pawb yn gallu cymryd rhan.

Meddu ar systemau hawdd eu defnyddio sy'n helpu pobl i roi gwybod am gamdriniaeth neu ymddygiad peryglus, yna delio ag ef yn gyflym.

Ei gwneud hi'n glir nad yw trais, bygythiadau a chamdriniaeth yn dderbyniol.

Cefnogi gweithwyr sydd wedi profi trawma, bwlio neu drais yn y gwaith.

Sicrhau bod pob gweithiwr yn dilyn polisiau iechyd, diogelwch a diogeledd a gweithredu os nad ydyn nhw.

Cefnogi gweithwyr wrth i ni ddelio â phryderon a'i gwneud yn glir beth y gallant ac na allant ei wneud.

Ymchwilio a delio ag unrhyw beth mae gweithiwr yn ei wneud o'i le a rhoi gwybod i Gofal Cymdeithasol Cymru.

5: Ynglŷn â hyrwyddo'r Cod

Mae'n rhaid i gyflogwyr gofal cymdeithasol allu dweud...

Rydyn ni'n hyrwyddo'r Cod Ymarfer Proffesiynol ar gyfer Gweithwyr Gofal Cymdeithasol ac yn gweithio gydag unrhyw ymchwiliadau pan fydd problem.

Mae'n rhaid i ni wneud y canlynol:

Gadael i weithwyr gofal cymdeithasol wybod am y Cod i Gyflogwyr a'r hyn mae'n ei olygu iddyn nhw.

Cefnogi rheolwyr gofal cymdeithasol i ddeall eu rolau sydd wedi'u nodi yn y Cod Gweithwyr Gofal Cymdeithasol.

Gadael i weithwyr gofal cymdeithasol wybod am y Cod i Weithwyr a'r hyn mae'n ei olygu iddyn nhw.

Gadael i bobl sydd â chefnogaeth a gofalwyr wybod am y ddau god a gyda phwy i gysylltu os oes problem.

Defnyddio'r Cod wrth wneud penderfyniadau am allu gweithiwr i wneud ei swydd.

Cymryd rhan mewn ymchwiliadau a gwrandawiadau os gofynnir iddynt.

Gadael i Gofal Cymdeithasol Cymru wybod a ydyn nhw'n poeni am allu gweithiwr gofal cymdeithasol i wneud ei waith neu ei ymddygiad.

Cymryd y camau cywir ar ôl ymchwiliad a chymhwyso unrhyw benderfyniadau gan Gofal Cymdeithasol Cymru.

Cwestiynau

Ydy Safon 5 yn glir ac yn hawdd ei ddeall?

Ydy   Nac ydy

A oes unrhyw beth ar goll neu'n ddiangen?

Diolch am gymryd rhan

Oes gennych chi unrhyw sylwadau eraill?

Amdanoch chi

1. Rydyn ni eisiau gwybod mwy amdanoch chi felly ticiwch un:
(Peidiwch â rhoi eich enw neu fanylion personol eraill i ni)

Rwy'n blentyn (o dan 12)

Rwy'n berson ifanc (13 i 18 oed)

Rwy'n oedolyn ifanc (19 i 25 oed)

Rwy'n rhiant neu'n ofalwr

Rwy'n weithiwr gofal cymdeithasol

Rwy'n rheolwr gofal cymdeithasol

Rwy'n ateb ar gyfer sefydliad

Enw eich sefydliad:

Ydy hi'n iawn cyhoeddi enw eich sefydliad yn ein hadroddiad? Ydy Nac ydy

Math o sefydliad?

Arall

I ateb y cwestiynau ar-lein, [cliciwch](#) neu [sganiwch](#):

Anfonwch eich atebion i:

 codau@gofalcymdeithasol.cymru

 Gofal Cymdeithasol Cymru, Llawr 6, Southgate House, Wood Street, Caerdydd, CF10 1EW neu gofynnwch am amlen gyda chyfeiriad a stamp yn: codau@gofalcymdeithasol.cymru a byddwn yn anfon un i chi.

 erbyn 18 Rhagfyr 2024

I gael gwybod mwy ewch i:

 gofalcymdeithasol.cymru/ymgyngoriadau/newidiadau-codau-y-marfer-proffesiynol

Sut rydyn ni'n defnyddio eich gwybodaeth

Mae eich preifatrwydd a'ch diogelwch yn bwysig, felly rydyn ni'n defnyddio gwybodaeth yn y ffordd cywir ac yn dilyn y gyfraith — Rheoliadau Diogelu Data Cyffredinol y DU (GDPR y DU).

Bydd ein staff yn gweld eich atebion ac yn eu defnyddio i ysgrifennu adroddiad.

Pan fyddwn ni'n cyhoeddi'r adroddiad rydyn ni'n sicrhau nad oes unrhyw un yn gwybod pwy ddywedodd beth. Mae'n ddiennw, oni bai eich bod yn sefydliad sydd wedi dweud wrthon ni y gallwn ddweud wrth bobl beth wnaethoch chi ei ddweud.

Os ydych chi yn ein hadroddiad, gallai'r wybodaeth fod ar gael am amser hir. Mae'r wybodaeth nad yw'n cael ei chyhoeddi yn cael ei chadw am bum mlynedd yn unig.

Os ydych chi eisiau gwybod rhagor am sut mae eich gwybodaeth yn cael ei chadw a'i defnyddio cysylltwch gyda'r:

 Swyddog Diogelu Data
Gofal Cymdeithasol Cymru, Southgate House, Wood Street,
Caerdydd, CF10 1EW

 FOI@gofalcymdeithasol.cymru

Gallwch hefyd gysylltu gyda Swyddfa'r Comisiynydd Gwybodaeth:

 0330 414 6421 neu 02920 678 400

 wales@ico.org.uk

 ico.org.uk